

Arviointi- ja avustusjaoston kokous

3.12.2025

SISÄINEN

STEAn ajankohtaiset

STEAn asemaa koskeva säädösvalmistelu

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.

- Hankkeessa valmistellaan esitys Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen lakkauttamiseksi.
- Tavoitteena on STEA-avustuksiin liittyvien hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistaminen ja nopeuttaminen sekä hallinnollisen taakan keventäminen.
- STEAn valtionapuviranomaisen tehtävät esitetään siirrettäväksi sosiaali- ja terveysministeriölle. Esitykseen sisältyy myös tarvittavat muutosesitykset liittyen Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusasioden neuvottelukuntaan ja sen yhteydessä toimivaan arviointi- ja avustusjaostoon.

STEAn avustusehdotuksen valmistelu

- Hakemusten asiantuntijatarkastelu, sekä tarvittaessa ja ohjeiden mukaisesti työparityöskentely
- Toimialaryhmä-tasoinen käsittely
- Tiimimuotoinen (teema)tarkastelu
- Työpajat
- Johtoryhmäkäsittely heikon ja tyydyttävän tuloksellisuuden vuoksi tarkasteltavista kohteista ja muista johtoryhmän ratkaisua vaatineista kokonaisuuksista
- Avustuskokonaisuuskäsittelyt ja tasauskokous (kaikki valmistelua tekevät erityisasiantuntijat, kohteista päättäminen)
- Lisäksi Kehyminry käsittely ja keskustelut ministerin kanssa

STEAn avustusehdotusprosessin eteneminen

- STEA on valmistellut avustusehdotuksen vuodelle 2026
- Avustusehdotus on esitelty ministeriössä
 - YTO jory 28.11.2025
 - STM jory 1.12.2025
- Avustusehdotus on poliittisen johdon arvioitavana
- Avustusehdotuksen julkaisun päivämäärä ei ole tiedossa
 - Avustusehdotus lähetetään järjestöille verkkoasioinnin kautta
- Ehdotuksen julkaisemisen ja päätöksen välissä on järjestöjen kuulemisen mahdollistava kannanottovaihe
- Avustuspäätös on hallintopäätös, johon avustuksen saajalla on oikeus hakea muutosta.

Vuodelle 2026 ehdotettavien avustusten reunaehdot (1/4)

Jaettavissa oleva avustusmäärä 273 912 000 €

- Tästä noin 5,3 M€ on ns. RAY:lta jäänyttä jakamatonta osuutta, jonka osuus saatiin tietoon marraskuun lisätalousarvion yhteydessä

Tilanne valmistelun alkaessa:

Avustuslaji	Vuoden 2025 avustus	Haettu avustus
Kohdennettu yleisavustus	220 449 097	232 212 850
Yleisavustus	58 760 765	63 333 402
Investointiavustus	700 000	1 050 000
Hankeavustus		151 397 083
Kaikki yhteensä	279 909 862	447 993 335

Säästötarve jatkoavustuskohteista noin 13 M€ vuodelle 2026.

Haettujen hankeavustusten suureen euromäärään vaikuttaa yksi erittäin suuri hakemus.

Vuodelle 2026 ehdotettavien avustusten reunaehdoja (2/4)

- Uusien avustusten haku rajattiin toukokuussa
 - EU-rahoitteisten ESR+-, CERV-, AMIF- ja ISF-rakennerahastohankkeiden osarahoitusosuuden kattamiseen edellyttäen, että toiminta on STEAn avustuslinjausten mukaista.
 - Lisäksi uusien avustusten haun yhteydessä oli mahdollista hakea avustusta hallituksen käynnistämässä ohjelmassa erillisrahoituksen turvin nuorten huumekuolemia ehkäisevään työhön.

Vuodelle 2026 ehdotettavien avustusten reunaehdot (3/4)

- Jatkoavustusten hakuilmoituksessa ohjattiin hakijoita kiinnittämään erityistä huomiota:
 - miten järjestön toiminta sopeutuu toimintaympäristön muutoksiin ja miten muutokset on huomioitu toiminnan sisältöjen kuvauksessa
 - järjestön toiminnan mahdollinen rinnakkaisuus tai päällekkäisyys muiden toimijoiden toiminnan kanssa (sekä järjestöjen kanssa käydyt että sisäiset tarkastelut)
 - toiminnan tavoitettavuuteen ja avoimen osallistumisen mahdollistamiseen. STEA-avustuksilla rahoitetun toiminnan tulee lähtökohtaisesti olla avointa ja maksutonta
 - toiminnan ja sen tavoitteiden konkreettisuuteen
 - toiminnan tuloksellisuuteen (heikon ja tyydyttävän arvion saaneet käsitelty omana prosessinaan)
 - kulujen kohtuullisuuteen
- Lisäksi STEA-avustusten määrärahan merkittävän laskun vuoksi erityisiä tarkasteltavia teemoja kokonaisuudessa olivat esimerkiksi nuorisoasuminen, sosiaalinen lomatoiminta, edunvalvonnan ja vaikuttamistoiminnan rinnakkaisuus ja päällekkäisyys sekä rajapinnat
- Lisäksi sosiaali- ja terveysministerin ohjauksessa annetut tarkastelunäkökulmat

Vuodelle 2026 ehdotettavien avustusten reunaehdot (4/4)

- Korotustarpeisiin suhtauduttiin jaettavasta avustusmäärästä johtuen kriittisesti
 - Kaikille yhteistä kustannustason nousuun perustuva korotusta ei ehdotettu
 - Joitain yksittäisiä avustuskohhteita on korotettu erityisestä syystä
- STEA ei lähtökohtaisesti paikkaa hyvinvointialueiden tai kaupunkien/kunta-avustusten leikkaantumista, vaikka hyvinvointialueiden tiukka talous näkyy järjestöavustuksissa
- Avustustason lasku verrattuna v. 2025 myönnettyyn avustukseen voi johtua edellä mainittujen tarkasteltavien näkökulmien vuoksi myös esimerkiksi
 - Toiminnan tarpeen tai volyymien vähentymisestä
 - Säästyvän avustuksen määrästä (järjestöt joko hakeneet vähemmän tai avustusta on kertaluonteisesti leikattu säästyvän vuoksi)
 - Tarkastushavainnoista
- Jos toiminnan rahoittaminen lopetetaan kokonaan, on pääsääntöisesti kohteille ehdotettu ns. alasajoavustus toiminnan hallituksi loppuun saattamiseksi. Avustuksen suuruus vaihtelee.
- Perusteet muutoksille on kerrottu perusteluteksteissä

Avustusehdotus 2026: ohjeita läpikäyntiin

Jaoston Excel avustusehdotuksesta

Jaosto saa käyttöönsä Excel-tiedoston avustusehdotuksesta seuraavin tiedoin:

- Avustuskokonaisuus
- Järjestön nimi
- Avustuskohteen avustustyyppi
- Avustuskohteen numerotunnus
- Avustuskohteen käyttötarkoitus (määrittää mihin avustus on myönnetty)
- Avustusehdotus (Esitetään / Ei esitetä)
- Avustuskohteelle myönnetty avustus vuonna 2025
- Haettu avustus vuodelle 2026
- Esitetty avustus vuodelle 2026
- Avustusehdotuksen perustelut
- Järjestöluokka
- Maantieteellinen alue
- Hakemustyyppi (uusi / jatko)

HUOM! Excel-tiedosto on vain jaostolaisten käyttöön eikä sitä saa luovuttaa eteenpäin.

Avustusehdotus julkaistaan <https://avustukset.stea.fi/> -sivulla, jossa avustuksia on mahdollista tarkastella erilaisin suodatuksin.

Perustelutekstien rakenne

- Perustelutekstien rakenne on vakiomuotoinen ja siitä tulee ilmetä olennaiset ratkaisuun johtaneet tekijät
- Perusteluteksti koostuu seuraavista osa-alueista
 - Miksi avustusta ehdotetaan
 - Toiminta on STEAn strategian mukaista / Avustusta ehdotetaan / STEA lopettaa toiminnan avustamisen (vakiomuoto, joka valitaan tilanteesta riippuen)
 - Kohdekohtainen perustelu (voi sisältää myös kuvausta toiminnasta)
 - Maininta toiminnan tuloksellisuudesta jos se on erityinen ehdotukseen vaikuttava tekijä
 - Perustelu ehdotettavalle summalle (jos ehdotus poikkeaa haetusta tai aiemmin myönnetystä)
 - Mahdollisten erityisten avustusehtojen ja rajoitusten perustelu (yleisehtojen lisäksi)
 - Tieto jos avustaminen päättyy tai avustus on määräaikainen
 - Lause ohjeellisesta avustussuunnitelmasta (vakiolause)
 - Perustelu valtionavustuksen suuruudelle (valtionavustuslaki 6.1§)
 - Mahdollinen varakkuuden vaikutus myönnettävän avustuksen määrään

Esimerkki perustelutekstistä: avustusta ehdotetaan aiempaa vähemmän ja avustuksen käytölle on asetettu erityinen ehto ja rajoitus

Toiminta on STEAn strategian mukaista.

Toiminta edesauttaa lasten identiteetin vahvistumista ja hyvinvointia. Toiminnassa on ollut kaksi muotoa, lasten leirit ja nuorten kurssit, joista lasten leirien avustamista jatketaan. Nuorten kurssien avustamiselle ei ole enää riittäviä perusteita STEA-avustusten laskusta johtuvan tarkemman rajapintatarkastelun perusteella. Toiminta on sisällöltään osittain rinnakkaista julkisen sektorin ja muiden järjestöjen toiminnan kanssa, jotka pystyvät osittain edistämään samoja tavoitteita.

Koska taloudellinen tuki osallistumismaksuun on tarkoitettu niille lapsille ja/tai heidän perheilleen, joilla on sosiaalisia tai terveydellisiä haasteita tai perheen talouden tilanne on heikko, on avustuskohteelle asetettu erityisehto asiakasvalinnasta.

Avustuskohteelle ei ole tehty ohjeellista avustussuunnitelmaa, koska avustusehdotuksen valmisteluvaiheessa ei ole ollut käytettävissä tietoa tulevien vuosien avustuslinjauksista.

Toiminnan kustannukset voi kattaa valtionavustuksella kokonaan, koska avustuksen saajalla ei ole toiminnalle muuta rahoitusta (Valtionavustuslaki 6.1 §).

Esimerkki perustelutekstistä: varakas järjestö

Toiminta on STEAn strategian mukaista.

Toiminnassa korostuvat viestintä ja vapaaehtoistyö sydänsairauksien ehkäisemiseksi ja sairastuneiden tukemiseksi. Toiminnan tuloksellisuus on viimeisimmän tuloksellisuusraportin perusteella hyvää.

Avustuskohteelle ei ole tehty ohjeellista avustussuunnitelmaa, koska avustusehdotuksen valmisteluvaiheessa ei ole ollut käytettävissä tietoa tulevien vuosien avustuslinjauksista.

Avustuksen saajalla on muita varoja, joilla se voi kattaa toiminnasta aiheutuvia kustannuksia, joten täysimääräistä valtionavustusta ei voi pitää perusteltuna ja toiminnan kannalta välttämättömänä.

Jaoston kokousaikataulu

Sovitut kokoukset

- 3.12. (orientaatio, avustusehdotuksen luovutus → siirtyy)
- 8.12. klo 14-18 (Radisson Blu ja TEAMS)
- 10.12. klo 14-18 (Radisson Blu ja TEAMS)
- 15.12. klo 14-18 (Radisson Blu ja TEAMS)
- 17.12. klo 14-18 (Radisson Blu ja TEAMS, sis. lausunnon viimeistely)
- Ministerin/erityisavustajan tapaaminen ja lausunnon esittely ennen joulua?

Koska avustusehdotuksen julkaisupäivä ei ole tiedossa, sovitaan etenemistavasta avustusehdotuksen käsittelemiseksi ja lausunnon muodostamiseksi.

- 1. käsittelykokouksessa ehdotuksen julkistamisen jälkeen laajempi esittely avustusehdotuksesta lukujen valossa sekä mahdolliset muut yleiskoonnit
- Kysymyksiä ja pohdintoja voi lähettää sihteerille matalalla kynnyksellä läpi käsittelyjen

Muuta

- Jos on jo varmaksi tiedossa TEAMS-osallistuminen johonkin käsittelykokoukseen, ilmoittaisitko siitä Kirsille tai Minna Ollikaiselle mahdollisimman pian
- Kirsi tekee toimistoon/STM:lle koonnin joulukuun kokousosallistumisista sekä kokousten kestosta: helpottaa palkkiolaskujen tekemistä